

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ
«ПРАВОВІ ЗАСАДИ КОНТРОЛЮЮЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

(галузь знань 262 «Правоохоронна діяльність»,
спеціальність 26 «Цивільна безпека»,
ступінь вищої освіти «Магістр»)

Харків
2024

Програма атестаційного іспиту «Правові засади контррозвідувальної діяльності» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Контррозвідувальна діяльність» Інституту Служби безпеки України. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2024. 43 с.

Розробники:

Байрачна Лариса Кімівна, кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри конституційного права України

Берченко Григорій Валерійович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного права України

Беспалько Інна Леонідівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, асистентка кафедри кримінального процесу

Бодрова Ірина Іванівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри державного будівництва;

Гриненко Сергій Олександрович, кандидат юридичних наук, доцент

Гринчак Сергій Васильович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права
доцент кафедри кримінального права

Коваленко Євгеній Валерійович, кандидат юридичних наук, доцент

Мех Юлія Володимирівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності

Муртіщева Аліна Олександрівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри державного будівництва.

Настюк Василь Якович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності

Рубашенко Микола Анатолійович, кандидат юридичних наук, доцент,

Серьогіна Світлана Григорівна, докторка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри державного будівництва;

Слінько Тетяна Миколаївна, кандидатка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри конституційного права України

Сметаніна Наталія Володимирівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, кандидатка юридичних наук, доцентка

Стешенко Тетяна Віталіївна, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри державного будівництва;

Чередниченко Олександр Юрійович, кандидат економічних наук, доцент

Шендрик Владислав Володимирович, доктор юридичних наук, професор

*Затверджено на засіданні вченої ради Інституту Служби безпеки України
(протокол №33 від 18.09.2024)*

ЗМІСТ

1. МЕТА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ	4
1.1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
1.2. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ДЕМОНСТРАЦІЯ СФОРМОВАНOSTІ ЯКИХ ПІД ЧАС ІСПИТУ ОЧІКУЄТЬСЯ ВІД ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ:	4
1.3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ	6
1.4. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ УСПІШНОСТІ ПРИ СКЛАДАННІ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ	7
2. ЗМІСТ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ	9
2.1. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО	9
2.2. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС	16
2.3. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО. ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	20
2.4. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА АДМІНІСТРАТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ	22
2.5. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ СБУ	23
2.6. ПРАВОВІ ЗАСАДИ КОНТРРОЗВІДУВАЛЬНОЇ ТА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	24
2.7. КРИМІНОЛОГІЯ.....	25
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	25
Додаток 1 Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни	28
Додаток 2 Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей	32
Додаток 3 Матриця зв'язків результатів навчання та предметних компетентностей у програмі навчальної дисципліни	34

1. МЕТА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

1.1. Загальні положення

Атестаційний іспит є формою атестації здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Контррозвідувальна діяльність» і передбачає оцінювання досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» для другого (магістерського) рівня вищої освіти та цією освітньо-професійною програмою.

Метою іспиту є з'ясування рівня компетентностей, сформованих під час навчання за освітньою програмою.

Іспит є комплексним і передбачає кваліфікаційні випробування з питань, які входять до таких навчальних дисциплін:

- Кримінальне право;
- Кримінальний процес;
- Конституційне право;
- Організація державної влади та місцевого самоврядування;
- Адміністративне право та адміністративна діяльність;
- Організаційно-правові засади діяльності СБУ;
- Контррозвідувальна та оперативно-розшукова діяльність;
- Кримінологія.

1.2. Компетентності та результати навчання, демонстрація сформованості яких під час іспиту очікується від здобувачів вищої освіти:

Предметні компетентності здобувача вищої освіти:

ПК-1. Здатність застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах оперативно-службової діяльності, реалізовувати норми матеріального і процесуального права для виконання завдань СБУ.

ПК-2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання функцій співробітника оперативного підрозділу СБУ.

ПК-3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

ПК-4. Спроможність організувати і керувати діяльністю оперативних підрозділів СБУ.

ПК-5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з питань, які входять до функцій оперативних підрозділів СБУ, роз'яснювати порядок та контролювати якість виконання їх завдань і повноважень.

ПК-6. Здатність обирати оптимальні методи й засоби реалізації функцій і завдань оперативних підрозділів СБУ, виходячи з наявних умови і обставин.

ПК-7. Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

ПК-8. Здатність правомірно застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю співробітниками СБУ.

ПК-9. Здатність здійснювати контроль у сфері охорони державної таємниці.

ПК-10. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз державній безпеці.

ПК-11. Знання і розуміння правових і організаційних засад функціонування сектору безпеки і оборони України, структуру, завдання та повноваження Служби безпеки України як органа спеціального призначення, що забезпечує державну безпеку України.

ПК-12. Здатність самостійно проводити контррозвідальну та оперативно-розшукову діяльність, конфіденційне співробітництво, здійснювати пошук, фіксацію, перевірку, оцінку оперативної інформації та реалізацію оперативних матеріалів.

ПК-13. Здатність ефективно взаємодіяти зі слідчим, за його дорученням проводити слідчі та негласні слідчі (розшукові) дії відповідно до вимог законодавства.

Експлікація загальних і спеціальних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 4)

Результати навчання здобувача вищої освіти:

РН НД-1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань, винесених на іспит.

РН НД-2. Характеризувати правові підстави та організацію взаємодії оперативних підрозділів зі слідчими СБ України, правоохоронними, судовими та іншими державними органами України, установами, підприємствами, організаціями та громадськістю.

РН НД-3. Пояснювати структуру СБ України, компетенцію і функції структурних підрозділів.

РН НД-4. Пояснювати і застосовувати для вирішення практичних ситуацій положення основних нормативно-правових актів, які регламентують, компетенцію, завдання і організацію діяльності оперативних підрозділів СБУ.

РН НД-5. Виходячи з положень законодавства і відомчих нормативно-правових актів розробляти і аргументувати рішення щодо правомірної і ефективної реалізації повноважень СБУ.

РН НД-6. Характеризувати підходи і методи аналізу причин та умов, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, планувати і пояснювати порядок проведення вживати заходів для їх усунення.

РН НД-7. Пояснювати визначені законодавством підстави та порядок застосування кримінально-процесуальних, адміністративних та інших повноважень оперативних підрозділів СБУ, спрямованих на виконання їх завдань та забезпечення державної безпеки.

РН НД-8. Характеризувати положення нормативно-правових актів в різних сферах оперативно-службової діяльності, та пояснювати порядок реалізації норм матеріального і процесуального права для виконання завдань СБУ, застосовувати знання для вирішення практичних ситуацій.

РН НД-9. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з питань, які входять до функцій оперативних підрозділів СБУ, роз'яснювати порядок та контролювати якість виконання їх завдань і повноважень.

РН НД-10. Здійснювати пошук релевантної інформації, здійснювати її аналіз та об'єктивно оцінювати для вирішення завдань практичної діяльності оперативних підрозділів СБУ.

РН НД-11. Визначати оптимальні методи й засоби реалізації функцій і завдань оперативних підрозділів СБУ, виходячи з наявних умов і обставин, з метою забезпечення державної безпеки

РН НД-12. Характеризувати систему національної безпеки, зміст положень основних нормативно-правових актів, які визначають засади її функціонування.

РН НД-13. Характеризувати підстави та пояснювати порядок застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї співробітниками СБУ.

РН НД-14. Характеризувати підходи й методи виявлення та аналізу причин та умов, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, загроз державній безпеці, планувати заходи з метою їх запобігання, виявлення та припинення.

РН НД-15. Характеризувати правовий статус співробітників СБУ, структуру, завдання, повноважень та правових основ діяльності СБ України, порядку взаємодії з іншими державними органами, установами, підприємствами, організаціями та фізичними особами.

РН НД-16. Характеризувати правові засади здійснення контррозвідувальної та оперативно-розшукової діяльності органів СБУ.

РН НД-17. Характеризувати підстави та порядок проведення слідчих і негласних слідчих (розшукових) дій та взаємодії з підрозділами досудового розслідування.

Експлікація результатів освоєння освітнього компоненту і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 5)

1.3. Порядок проведення атестаційного іспиту

Екзаменаційний білет атестаційного іспиту за освітньою програмою «Контррозвідувальна діяльність» передбачає 3 теоретичні завдання і 1 практичне завдання.

Завдання №1 білету, передбачає відповідь на теоретичне питання, яке охоплюється дисциплінами «Кримінальне право» та «Кримінальний процес».

Завдання №2 білету, передбачає відповідь на теоретичне питання, яке охоплюється дисциплінами «Конституційне право», «Організація державної влади та місцевого самоврядування»; «Організаційно-правові засади діяльності СБУ»

Завдання №3 білету, передбачає відповідь на теоретичне питання, яке охоплюється дисциплінами «Адміністративне право та адміністративна діяльність», «Контррозвідувальна та оперативно-розшукова діяльність», «Кримінологія».

Завдання №3 білету, передбачає виконання практичного завдання (вирішення кейсу), яке охоплюється дисциплінами «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Адміністративне право та адміністративна діяльність», «Контррозвідувальна та оперативно-розшукова діяльність».

Іспит проводиться в усній формі очно або, у разі необхідності застосування відповідних заходів безпеки, дистанційно з використанням засобів відеозв'язку. Формат проведення іспиту визначається відповідним розпорядженням.

Проведення іспиту дистанційно здійснюється відповідно до правил, встановлених [Регламентом проведення атестації здобувачів вищої освіти дистанційно \(із використанням відеоінструменту Zoom\), затвердженого розпорядженням проректора з навчальної роботи № 128 від 09.06.2020 року.](#)

Іспит складається з 2-х частин. Частина перша передбачає підготовку і усну відповідь членам екзаменаційної комісії на теоретичні питання білету. Після розподілу білетів, курсанту надається не менше 15 хвилин на підготовку. Відповіді на теоретичні питання білету членам комісії надаються по чергово у в алфавітному порядку списку навчальної групи.

У другій частині курсанту видається текст практичного завдання, передбаченого питанням 4 білету і надається 30 хвилин для підготовки письмової відповіді на нього. Текст практичного завдання розташовується на Порталі навчальних електронних комплексів Університету, доступ до нього здійснюється за відповідним посиланням. Письмове вирішення практичного завдання прикріплюється до відповідної форми на порталі і надсилається на перевірку.

На перевірку письмових робіт відводиться до 2 годин.

Після опрацювання письмових практичних завдань і виставлення оцінок комісією результат повідомляється курсанту шляхом виставлення оцінок в електронну відомість на АСУ, а також через засоби електронної комунікації (WhatsApp).

1.4. Критерії оцінки успішності при складанні атестаційного іспиту

Максимальна кількість балів, які курсант може отримати за підсумками атестаційного іспиту становить 100 балів.

Результати складання атестаційного іспиту оцінюються за національною шкалою оцінювання: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», яка формується на основі математичної суми балів, отриманих за вирішення кожного із завдань.

Підсумкова оцінка з предмета виставляється в залікову книжку згідно такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	ВИЗНАЧЕННЯ	За національною системою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	ВІДМІННО – відмінна відповідь на всі екзаменаційні питання	5	90 – 100

B	ДУЖЕ ДОБРЕ – повна відповідь на всі екзаменаційні питання, однак, з кількома помилками	4	80 – 89
C	ДОБРЕ – в загальному правильна відповідь з певною кількістю значних помилок		75 – 79
D	ЗАДОВІЛЬНО – виявлення непоганої рівня підготовки, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	ДОСТАТНЬО – відповідь задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – відповідь не задовольняє мінімальні критерії, потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2	35 – 59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – відповідь не задовольняє мінімальні критерії, необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		1 – 34

За кожне завдання у білеті курсант може отримати до 25 балів.

Оцінка за кожне завдання у білеті виставляється згідно такої шкали:

max 25	Курсант виявив системне та глибоке знання навчального матеріалу, точно і вичерпно відповів на питання екзаменаційного білета, продемонстрував уміння застосовувати набуті знання для вирішення практичних ситуацій. Практичне завдання вирішено правильно і аргументовано належним чином.
20	Курсант продемонстрував достатньо повне знання матеріалу, але у відповіді допустив декілька несуттєвих неточностей (або відповідь була неповною), виявив розуміння значення отриманих знань для практичної діяльності. Практичне завдання вирішено в цілому вірно, але є окремі неточності, неповнота або помилки в аргументації.
15	Курсант продемонстрував знання навчального матеріалу в обсязі, достатньому для роботи за професією, але допустив у відповіді суттєві неточності. Практичне завдання вирішено в цілому вірно, але є суттєві прогалини в обґрунтуванні, відсутні точні посилання на необхідні нормативно-правові акти.
min 0	Курсант у відповіді на питання білета допустив суттєві помилки, продемонстрував очевидні прогалини в знаннях (незнання базових понять, категорій тощо), що свідчить про неможливість здійснювати професійну діяльність без додаткової підготовки з відповідної дисципліни. Практичне завдання не вирішено або вирішення помилкове, відсутнє обґрунтування рішення.

--	--

2. ЗМІСТ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

2.1. Кримінальне право

Кримінальне правопорушення та малозначність діяння. Поняття та структура закону про кримінальну відповідальність. Поняття та ознаки кримінального правопорушення за кримінальним правом України. Місце кримінального правопорушення в системі правопорушень. Відмежування кримінальних правопорушень від інших правопорушень. Поняття й ознаки малозначного діяння. Правові наслідки визнання діяння малозначним. Класифікація кримінальних правопорушень та її значення.

Склад кримінального правопорушення, його елементи та ознаки. Поняття складу кримінального правопорушення та його значення. Співвідношення понять кримінального правопорушення і складу кримінального правопорушення. Елементи й ознаки складу кримінального правопорушення, їх зміст і співвідношення. Класифікація ознак складу кримінального правопорушення на обов'язкові та факультативні. Класифікація складів кримінальних правопорушень. Об'єкт кримінального правопорушення: поняття та значення. Класифікація об'єктів кримінальних правопорушень, їх значення. Предмет кримінального правопорушення та потерпілий від кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення: поняття, ознаки, значення. Діяння: поняття, ознаки, форми та види. Суспільно небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони кримінального правопорушення: поняття, види, значення. Причинний зв'язок між діянням та суспільно небезпечними наслідками: поняття, види, порядок встановлення та значення. Спосіб, обстановка, місце, час, засоби та знаряддя вчинення кримінального правопорушення: поняття, кримінально-правове значення. Суб'єкт кримінального правопорушення: поняття та ознаки. Осудність, неосудність та обмежена осудність: поняття, значення, правові наслідки. Загальний і спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення: поняття, ознаки, значення. Поняття вини та її значення. Форми вини в кримінальному праві та їх значення. Мотив і мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення, їх поняття та значення для кваліфікації.

Стадії кримінального правопорушення. Співучасть у кримінальному правопорушенні та множинність кримінальних правопорушень. Поняття та види стадій кримінального правопорушення. Закінчене кримінальне правопорушення:

поняття, момент закінчення кримінального правопорушення залежно від особливостей конструкції об'єктивної сторони. Незакінчене кримінальне правопорушення та його види. Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення, її підстава. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення та замаху на кримінальне правопорушення. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні. Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні, її ознаки та значення. Види співучасників, їх об'єктивні та суб'єктивні ознаки, особливості кваліфікації діянь. Кримінальна відповідальність співучасників: її підстави та межі. Форми співучасті. Поняття множинності кримінальних правопорушень та її види. Одиначне кримінальне правопорушення: поняття, ознаки, види. Повторність кримінальних правопорушень: поняття, ознаки, види, відмежування від суміжних понять та правові наслідки. Сукупність кримінальних правопорушень: поняття, ознаки, види, відмежування від суміжних понять та правові наслідки. Рецидив кримінальних правопорушень: поняття, ознаки, види, відмежування від суміжних понять та правові наслідки.

Кримінальна відповідальність. Поняття кримінальної відповідальності та її ознаки. Момент виникнення та припинення кримінальної відповідальності. Форми реалізації кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності: поняття, види, передумови, підстави, порядок, умови та наслідки звільнення особи від кримінальної відповідальності.

Покарання та його види. Покарання: поняття, ознаки, мета застосування. Поняття системи покарань та її значення. Класифікації покарань. Загальні засади призначення покарання. Обставини, які пом'якшують та обтяжують покарання. Звільнення від покарання та його відбування: поняття, види, передумови, підстави, порядок застосування та правові наслідки звільнення від покарання та його відбування. Відмінність звільнення від покарання та звільнення від кримінальної відповідальності. Судимість: поняття, підстава виникнення, строки, протягом яких особа визнається такою, що має судимість, правові наслідки судимості. Погашення та зняття судимості, їх правове значення зняття.

Кримінальні правопорушення проти таємниці інформації, що належить державі. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти таємниці інформації, що належить державі. Поняття державної таємниці, відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни.

Розголошення державної таємниці: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від державної зради, шпигунства та втрати документів, що містять державну таємницю.

Втрата документів, що містять державну таємницю: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від розголошення державної таємниці.

Передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від державної зради, шпигунства і розголошення державної таємниці.

Кримінальні правопорушення пов'язані з тероризмом. Загальна характеристика кримінальних правопорушень пов'язаних з тероризмом.

Терористичний акт: поняття, склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки; відмежування від диверсії та кримінальних правопорушень проти життя, здоров'я, власності; умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення.

Втягнення у вчинення терористичного акту: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки.

Публічні заклики до вчинення терористичного акту: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки.

Створення терористичної групи чи терористичної організації: склад кримінального правопорушення, умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення.

Сприяння вчиненню терористичного акту: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки.

Фінансування тероризму: поняття, склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення.

Перетинання державного кордону України з терористичною метою, кваліфікуючі ознаки, умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення.

Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності. Поняття і види неправомірної вигоди. Поняття службової особи публічного та приватного права.

Зловживання владою або службовим становищем: поняття, склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від службової недбалості.

Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу: поняття і види перевищення влади або службових повноважень, склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, співвідношення зі зловживанням владою або службовим становищем.

Службове підроблення: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, співвідношення із зловживанням владою або службовим становищем та іншими кримінальними правопорушеннями, пов'язаними з підробленням документів.

Службова недбалість: поняття, склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від зловживання владою або службовим становищем.

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, поняття (ознаки) вимагання неправомірної вигоди, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення.

Провокація підкупу: поняття, склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки.

Військові кримінальні правопорушення. Поняття, загальна характеристика військових кримінальних правопорушень. Суб'єкти військових кримінальних правопорушень.

Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Умисне знищення або пошкодження військового майна: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Бездіяльність військової влади: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від недбалого ставлення до військової служби, співвідношення із кримінальними правопорушеннями у сфері службової діяльності, які не є військовими.

Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, співвідношення із кримінальними правопорушеннями у сфері службової діяльності, які не є військовими.

Здача або залишення ворогові засобів ведення війни: склад кримінального правопорушення, відмежування від державної зради.

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади (ч. 1 ст. 109 КК). Особливості конструкції статті 109 КК. Об'єкт злочину. Конституційний лад та державна влада. Об'єктивна сторона злочину. Проблематика насильницького способу. Співвідношення між зміною та поваленням конституційного ладу. Проблеми встановлення змови на вчинення дій, як окремої форми об'єктивної сторони. Особливості конструкції злочину. Основні правила кваліфікації злочинів, передбачених у ч. 1 ст. 109 КК, за сукупності з іншими кримінальними правопорушеннями. Суб'єктивна сторона злочину. Суб'єкт злочину.

Дії, вчинені з метою зміни меж території або державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України (ст. 110 КК). Особливості конструкції статті 110 КК. Об'єкт злочину. Співвідношення цілісності території та її недоторканності. Територія України як предмет злочину і життєвий простір Українського народу. Об'єктивна сторона злочину. Конституційний порядок зміни меж території та проблеми дотримання порядку проведення референдуму. Співвідношення між зміною меж території та зміною меж державного кордону. Суб'єктивна сторона злочину. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки, передбачені ч. 2 ст. 110 КК. Особливо кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 110 КК). Проблеми співвідношення злочину, передбаченого ст. 110 КК України із злочином, передбаченим ч. 1 ст. 109 КК.

Публічні заклики, розповсюдження матеріалів із закликами та публічні заперечення як злочини проти основ національної безпеки України (статті 109, 110, 111-1 КК). Загальна характеристика публічних закликів і розповсюдження матеріалів із закликами як суспільно небезпечних діянь. Особливості безпосереднього об'єкта публічних закликів і розповсюдження матеріалів із закликами. Місце заклику в системі ознак складу злочину. Інформація, що містить заклик, як предмет злочину.

Особливості форми й змісту закликів. Характеристика заклику з об'єктивної сторони. Проблеми визначення «публічності» заклику. Поняття і ознаки розповсюдження матеріалів із закликами: матеріали із закликами як предмет злочину; зміст і види «розповсюдження» як суспільно небезпечної дії. Проблеми визначення моменту закінчення злочину, учинюваного у формі публічних закликів або розповсюдження матеріалів із закликами. Суб'єктивна сторона і суб'єкт. Проблеми законодавчої диференціації відповідальності за ці дії (кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки). Проблеми відмежування публічних закликів і розповсюдження матеріалів із закликами від підбурювання до вчинення злочину та від суміжних кримінальних правопорушень.

Публічне заперечення громадянином України здійснення збройної агресії проти України, встановлення та утвердження тимчасової окупації частини території України (ч.1 ст.111-1 КК) як форма колабораційної діяльності та вид інформаційного діяння. Об'єкт та предмет публічного заперечення. Об'єктивна сторона публічного заперечення. Суб'єкт і суб'єктивна сторона публічного заперечення. Співвідношення публічного заперечення, передбаченого ч.1 ст.111-1 КК з публічними закликами (статті 109, 110, 111-1 КК), виправдовування, визнання правомірним, запереченням збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікації її учасників (ст. 436-2 КК) та з іншими суміжними кримінальними правопорушеннями.

Свобода вираження поглядів і національна безпека. Обмеження вираження поглядів у конституційному вимірі. Проблеми забезпечення свободи вираження поглядів при застосуванні чч. 2-3 ст. 109, ст. 110, чч. 1, 5 ст. 111-1 КК з урахуванням практики Європейського суду з прав людини. Шляхи забезпечення «свободи вираження» при застосуванні чч. 2-3 ст. 109, ст. 110, чч. 1, 5 ст. 111-1 КК. Проблеми співвідношення публічних закликів і публічних заперечень із суміжними поняттями (пропаганда, агітація, публічне висловлювання). Проблеми використання термінів «екстремізм» і «сепаратизм» у сфері кримінального права.

Фінансування дій, учинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України (ст. 110-2 КК). Конструктивні особливості ст. 110-2 КК. Проблеми кваліфікації за об'єктом і предметом злочину, передбаченого ст. 110-2 КК. Проблеми кваліфікації фінансування дій, учинених із метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України, за об'єктивною стороною злочину. Суб'єктивні ознаки фінансування дій, учинених із метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України. Кваліфікація фінансування дій, учинених із метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України, за кваліфікуючими ознаками (ч. 3 і ч. 4 ст. 110-2 КК). Проблеми співвідношення фінансування дій, учинених із метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України, з суміжними кримінальними правопорушеннями. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності за ч. 5 ст. 110-2 КК.

Державна зрада (ст. 111 КК), шпигунство (ст. 114 КК) і пособництво державі-агресору (ст.111-2 КК). Загальна характеристика нормативних положень, передбачених статтями 111 і 114 КК. Проблеми кваліфікації державної зради і шпигунства за об'єктом та предметом злочину. Проблеми кваліфікації державної зради і шпигунства за об'єктивною стороною злочину. Зміст і особливості кваліфікації за об'єктивною стороною переходу на бік ворога в період збройного конфлікту (ст. 111 КК). Передача та збирання з метою передачі іноземній державі, іноземній організації або їх представникам відомостей, що становлять державну таємницю з об'єктивної сторони (ст. 111 і ст. 114 КК). Зміст і особливості об'єктивної сторони надання іноземній державі, іноземній організації або їх представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України (ст. 111 КК). Проблеми кваліфікації державної зради і шпигунства за суб'єктивною стороною злочину. Проблеми кваліфікації державної зради і шпигунства за ознаками суб'єкта злочину. Проблеми співвідношення державної зради (ч. 1 ст. 111 КК) і шпигунства (ч. 1 ст. 114 КК) між собою. Диференціація відповідальності за державну зраду (ч. 2 ст. 111 КК). Проблеми звільнення від кримінальної відповідальності за ч. 3 ст. 111 КК і ч. 2 ст. 114 КК.

Криміналізація пособництва державі-агресору вітчизняним законодавцем. Особливості об'єкта пособництва державі-агресору. Реалізація чи підтримка рішень та/або дій держави-агресора, збройних формувань та/або окупаційної адміністрації держави-агресора з об'єктивної сторони. Добровільний збір, підготовка та/або передача матеріальних ресурсів чи інших активів представникам держави-агресора, її збройним формуванням та/або окупаційній адміністрації держави-агресора з об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки пособництва державі-агресору. Співвідношення пособництва державі-агресору з державною зрадою та шпигунством.

Колабораційна діяльність (чч. 2-8 ст.111-1 КК). Колабораціонізм як історичний феномен та правове поняття. Проблеми вибору оптимальної моделі криміналізації колабораціонізму в умовах війни. Добровільне зайняття громадянином України посади у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території або добровільне обрання до таких органів (ч.ч. 2, 5, 7). Здійснення громадянином України пропаганди у закладах освіти незалежно від типів та форм власності з метою сприяння здійсненню збройної агресії проти України, встановленню та утвердженню тимчасової окупації частини території України, уникненню відповідальності за здійснення державою-агресором збройної агресії проти України (ч. 3). Дії громадян України, спрямовані на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти (ч. 3). Передача матеріальних ресурсів незаконним збройним чи воєнізованим формуванням, створеним на тимчасово окупованій території, та/або збройним чи воєнізованим формуванням держави-агресора (ч. 4). Проведення господарської діяльності у взаємодії з агресором (ч. 4). Участь в організації та проведенні незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території (ч. 5). Організація та проведення заходів політичного характеру, спрямованих на підтримку агресора і активна участь у таких заходах (ч. 6). Здійснення інформаційної діяльності у співпраці з агресором, спрямованої на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації чи збройних формувань та/або на уникнення нею відповідальності за збройну агресію проти України, активна участь у таких заходах (ч. 6). Добровільна

участь громадянина України в незаконних збройних чи воєнізованих формуваннях (ч. 7). Надання незаконним збройним чи воєнізованим формуванням, створеним на тимчасово окупованій території, та/або збройним формуванням держави-агресора допомоги у веденні бойових дій проти військових формувань, утворених відповідно до законів України, добровольчих формувань (ч. 7). Диференціація відповідальності за колабораційну діяльність (ч. 8). Проблеми співвідношення колабораційної діяльності з іншими кримінальними правопорушеннями.

Посягання на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК) і диверсія (ст. 113 КК). Посягання на життя державного чи громадського діяча в системі Особливої частини КК України. Загальна характеристика складу злочину. Об'єкт і потерпілий при посяганні на життя державного чи громадського діяча, їх значення для кваліфікації. Проблеми кваліфікації посягання на життя державного чи громадського діяча за об'єктивною стороною злочину. Проблеми кваліфікації посягання на життя державного чи громадського діяча за суб'єктивними ознаками злочину. Проблеми співвідношення посягання на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК) із суміжними кримінальними правопорушеннями.

Загальна характеристика диверсії. Проблеми кваліфікації диверсії за об'єктом і об'єктивною стороною злочину. Учинення вибухів, підпалів або інших дій, спрямованих на масове знищення людей, заподіяння тілесних ушкоджень чи іншої шкоди їх здоров'ю, масове отруєння, поширення епідемій. Учинення вибухів, підпалів або інших дій, спрямованих на зруйнування або пошкодження об'єктів, які мають важливе народно-господарське чи оборонне значення; Учинення дій, спрямованих на радіоактивне забруднення, поширення епізоотій чи епіфітотій. Проблеми кваліфікації диверсії за суб'єктивними ознаками злочину. Проблеми співвідношення диверсії (ст. 113 КК) з іншими злочинами проти основ національної безпеки України.

Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань (ст. 114-1 КК). Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань у системі Особливої частини КК України. Проблеми дотримання принципів криміналізації. Об'єкт складу цього злочину та його значення для кваліфікації. Питання про потерпілого від злочину (або питання про суб'єктів, законній діяльності яких здійснюється перешкоджання). Проблеми кваліфікації перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань за об'єктивною стороною злочину. Проблеми кваліфікації перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань за суб'єктивними ознаками злочину.

Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану. Проблеми криміналізації «несанкціонованого поширення інформації...» як злочину проти основ національної безпеки України. Об'єкт та предмет «несанкціонованого поширення інформації...». Проблеми кваліфікації злочину, передбаченого ст. 114² за об'єктивною стороною. Суб'єктивні ознаки «несанкціонованого поширення інформації...». Проблеми застосування ч. 3 ст. 114² КК та співвідношення «несанкціонованого поширення інформації...» із суміжними злочинами.

2.2. Кримінальний процес

Поняття, завдання і система кримінального провадження. Поняття та сутність кримінального провадження, його завдання і роль в державному механізмі запобігання злочинності та охорони прав і свобод особи.

Система кримінального провадження. Стадії, етапи стадій, окремі провадження. Загальна характеристика стадій та окремих проваджень. Форма кримінального провадження: поняття, ознаки, єдність та диференціація. Поняття та значення кримінальних процесуальних гарантій.

Кримінальні процесуальні функції. Поняття кримінальних процесуальних функцій. Функції обвинувачення, захисту, судового контролю та правосуддя. Суб'єкти, які їх здійснюють.

Засади кримінального провадження. Поняття та значення загальних засад кримінального провадження. Система засад кримінального провадження. Загально-правові, загально-процесуальні, кримінальні процесуальні засади. Нормативний зміст загальних засад кримінального провадження.

Суд, сторони та інші учасники кримінального провадження. Поняття і класифікація суб'єктів кримінального провадження. Поняття сторін кримінального провадження. Суд як орган правосуддя. Сторона обвинувачення. Сторона захисту. Потерпілий. Інші учасники кримінального провадження.

Відводи. Обставини, що виключають участь слідчого судді, судді або присяжного в кримінальному провадженні. Підстави для відводу прокурора, слідчого та дізнавача. Підстави для відводу захисника, представника, спеціаліста, перекладача, експерта, секретаря судового засідання. Заява про відвід та порядок її вирішення.

Докази у кримінальному провадженні. Поняття доказів. Класифікація доказів. Властивості доказів: належність, допустимість, достовірність та достатність доказів. Недопустимість доказів, отриманих внаслідок істотного порушення прав та свобод людини. Недопустимість доказів та відомостей, які стосуються особи підозрюваного, обвинуваченого. Недопустимість доказів, отриманих у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави. Визнання судом доказів недопустимими. Значення рішень інших судів у питаннях допустимості доказів. Концепція допустимості доказів у контексті практики ЄСПЛ. Практика Верховного Суду щодо допустимості доказів у кримінальному провадженні.

Процес доказування та його елементи. Обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. Обов'язок доказування. Мета доказування. Процес доказування та його структура. Елементи процесу доказування. Збирання доказів сторонами кримінального провадження. Перевірка доказів. Оцінка доказів. Зміст та основні положення оцінки доказів. Внутрішнє переконання та його роль в оцінці доказів.

Процесуальні джерела доказів. Характеристика процесуальних джерел доказів: показання, речові докази, документи, висновок експерта. Процесуальні джерела доказів у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки, їх види та характеристика.

Проблеми забезпечення допустимості цифрової інформації як доказу у кримінальному провадженні. Цифрова інформація як доказ у кримінальному провадженні: поняття та значення. Відеозапис як різновид цифрової інформації. Оцінка цифрової інформації як доказу під час судового провадження. Значення висновків судової комп'ютерно-технічної експертизи для верифікації цифрової інформації як доказу. Практика Верховного Суду щодо допустимості цифрових доказів у кримінальному провадженні.

Заходи забезпечення кримінального провадження. Поняття та види заходів забезпечення кримінального провадження, їх класифікація. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Заходи забезпечення кримінального провадження, спрямовані на забезпечення явки особи. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід.

Заходи забезпечення кримінального провадження, спрямовані на забезпечення виконання процесуальних обов'язків. Загальні положення та порядок накладення грошового стягнення.

Заходи забезпечення кримінального провадження, спрямовані на встановлення обставин кримінального провадження: тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, відсторонення від посади, тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя, тимчасовий доступ до речей і документів, тимчасове вилучення майна.

Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Загальні положення, умови та порядок тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом.

Відсторонення від посади. Загальні положення, умови та порядок відсторонення від посади.

Тимчасовий доступ до речей і документів. Загальні положення та порядок тимчасового доступу до речей і документів.

Тимчасове вилучення майна. Підстави та процесуальний порядок тимчасового вилучення майна.

Арешт майна. Майно, на яке може бути накладено арешт у кримінальному провадженні. Захист власності відповідно до Протоколу № 1 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. Порядок ініціювання та вирішення питання про арешт майна. Виконання ухвали про арешт майна. Скасування арешту майна.

Особливості застосування окремих заходів забезпечення кримінального провадження стосовно цифрової інформації.

Запобіжні заходи, затримання особи. Загальні положення про запобіжні заходи, мета та підстави їх застосування. Особисте зобов'язання. Особиста порука. Домашній арешт. Застава. Тримання під вартою. Затримання як тимчасовий запобіжний захід. Дотримання гарантій статті 5 та 8 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод під час застосування запобіжних заходів. Питання застосування запобіжних заходів у практиці Європейського суду з прав людини. Порядок застосування запобіжних заходів.

Особливості застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування кримінальних проступків.

Фіксування кримінального провадження. Протокол, як форма фіксування кримінального провадження. Порядок його складання. Зміст протоколу. Додатки до

протоколу. Особи, які складають протокол. Інформаційно-телекомунікаційна система досудового розслідування. Застосування технічних засобів фіксування кримінального провадження. Журнал судового засідання. Реєстр матеріалів досудового розслідування.

Процесуальні рішення. Їх класифікація, та вимоги, що до них ставляться.

Повідомлення. Поняття повідомлення у кримінальному провадженні, вимоги щодо його змісту.

Поняття процесуальних строків, їх класифікація. Встановлення процесуальних строків прокурором, слідчим суддею, судом. Обчислення процесуальних строків. Додержання процесуальних строків. Поновлення процесуального строку.

Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні. Види відшкодування шкоди у кримінальному провадженні. Юридичні та фактичні підстави для відшкодування (компенсації) шкоди. Порядок відшкодування.

Виплата винагороди викривачу. Порядок, підстави та визначення розміру винагороди.

Загальні положення досудового розслідування. Поняття загальних положень досудового розслідування.

Початок досудового розслідування. Порядок внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР). Основні засади ведення ЄРДР. Строки внесення відомостей до ЄРДР. Надання відомостей з ЄРДР.

Підслідність та її види. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування. Місце проведення досудового розслідування. Строки досудового розслідування. Загальні положення та порядок продовження строку досудового розслідування.

Розгляд клопотань під час досудового розслідування. Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування.

Слідчі (розшукові) дії. Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій. Класифікація слідчих (розшукових) дій. Оформлення протоколу слідчої (розшукової) дії та додатків до нього. Загальні правила застосування технічних засобів фіксування кримінального провадження при проведенні слідчих (розшукових) дій.

Види слідчих (розшукових) дій та особливості процесуального порядку їх проведення. Допит слідчим, дізнавачем, прокурором. Допит в судовому засіданні під час досудового розслідування. Загальні правила допиту в рішеннях ЄСПЛ. Пред'явлення для впізнання. Проведення допиту та впізнання у режимі відеоконференції. Обшук та огляд. Тлумачення терміну «житло» в контексті правових позицій ЄСПЛ. Слідчий експеримент. Межі застосування примусу при проведенні освідування у практиці ЄСПЛ. Гарантії прав осіб, які підлягають освідуванню. Залучення експерта для проведення судової експертизи.

Засоби фіксації цифрової інформації з відкритих джерел під час здійснення досудового розслідування. Принципи роботи з інформацією з відкритих джерел. Протокол Берклі. Фіксація огляду цифрового джерела інформації.

Типові помилки, яких припускаються слідчі, дізнавачі, під час проведення

слідчих (розшукових) дій, проблеми усунення та запобігання. Проведення слідчих (розшукових) дій під час дії особливого режиму досудового розслідування в умовах воєнного стану.

Негласні слідчі (розшукові) дії. Загальні положення про негласні слідчі (розшукові) дії. Поняття та підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Види негласних слідчих (розшукових) дій. Вимоги до клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Порядок розгляду клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Вимоги до ухвали слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії та строк її дії. Підстави та умови проведення негласної слідчої (розшукової) дії до постановлення ухвали слідчого судді. Фіксація ходу та результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Засоби, що використовуються під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні та в інших цілях. Використання конфіденційного співробітництва.

Негласні слідчі (розшукові дії), поєднані із втручанням у приватне спілкування. Види негласних слідчих (розшукових) дій, поєднаних із втручанням у приватне спілкування. Порядок проведення негласних слідчих (розшукових) дій, поєднаних із втручанням у приватне спілкування. Аудіо-, відеоконтроль особи. Арешт, огляд і виймка кореспонденції. Зняття інформації з електронних комунікаційних мереж. Зняття інформації з електронних інформаційних систем.

Інші види негласних слідчих (розшукових) дій. Мета та порядок проведення обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Поняття, мета та порядок установаження місцезнаходження радіообладнання (радіоелектронного засобу). Мета та порядок спостереження за особою, річчю або місцем. Моніторинг банківських рахунків. Мета та порядок аудіо-, відео контролю місця. Мета, види та порядок здійснення контролю за вчиненням злочину. Критерії відмежування контролю за вчиненням злочину від провокації вчинення злочину в практиці ЄСПЛ. Процесуальний порядок виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Підстави та умови негласного отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження.

Основні міжнародні стандарти при здійсненні досудового розслідування міжнародних злочинів. Основні принципи розслідування міжнародних злочинів. Дотримання мінімальних стандартів розслідування міжнародних злочинів. Неприпустимість завдання шкоди. Компетентність. Неупередженість та об'єктивність. Повнота фіксування інформації. Ретельність. Забезпечення конфіденційності свідкам та джерелам інформації. Належне зберігання та передача речових доказів.

Повідомлення про підозру. Підстави і порядок повідомлення про підозру. Значення процесуального акту повідомлення про підозру. Зміст письмового повідомлення про підозру. Стандарт «обґрунтована підозра» в практиці ЄСПЛ. Порядок вручення повідомлення про підозру. Процесуальний порядок зміни повідомлення про підозру.

Зупинення досудового розслідування. Підстави та порядок заупинення досудового розслідування. Підстави та порядок оголошення розшуку підозрюваного. Взаємодія слідчого, прокурора з оперативними підрозділами з метою встановлення місцезнаходження підозрюваного. Підстави та процесуальний порядок відновлення

досудового розслідування.

Спеціальне досудове розслідування кримінальних правопорушень. Загальні положення спеціального досудового розслідування (in absentia). клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування, порядок його розгляду та вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування. Порядок вручення процесуальних документів підозрюваному при здійсненні спеціального досудового розслідування.

Досудове розслідування кримінальних проступків. Особливості початку досудового розслідування у формі дізнання. Особливості застосування запобіжних заходів та проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій. Строки дізнання, порядок їх обчислення, продовження та зупинення. Особливості закінчення дізнання. клопотання прокурора про розгляд обвинувального акта у спрощеному провадженні.

Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного стану. Нормативно-правове забезпечення процедури досудового розслідування та судового розгляду в умовах воєнного стану. Диференціація кримінальної процесуальної форми та реалізація засад кримінального провадження в умовах воєнного стану. Процесуальні гарантії дотримання прав і свобод учасників кримінального провадження в умовах воєнного стану.

Особливості початку досудового розслідування та визначення підслідності у кримінальних провадженнях, що здійснюються під час дії воєнного стану. Специфіка реалізації повноважень прокурора та слідчого судді у сфері контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні, що відбувається в умовах воєнного стану. Екстраординарні повноваження керівника органу прокуратури.

Особливості затримання особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення та проведення інших процесуальних дій під час досудового розслідування в умовах воєнного стану. Особливості повідомлення про підозру та закінчення досудового розслідування в умовах воєнного стану.

Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування. Форми, умови та порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.

Закінчення досудового розслідування. Загальні положення закінчення досудового розслідування. Форми та процесуальний порядок закінчення досудового розслідування. Закриття кримінального провадження та провадження щодо юридичної особи. Звільнення особи від кримінальної відповідальності. Звернення до суду з обвинувальним актом. Звернення до суду з клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру.

2.3. Конституційне право. Організація державної влади та місцевого самоврядування.

Загальна характеристика конституційного ладу України та основних засад. Поняття конституційного ладу України. Порядок визначення та зміни конституційного ладу України. Система засад конституційного ладу. Цінності

конституційного ладу. Український народ у механізмі захисту конституційного ладу держави.

Україна як суверенна та незалежна держава. Поняття державного суверенітету та його ознаки. Співвідношення державного і народного суверенітетів. Захист державного суверенітету в Конституції України. Конституційні засади міжнародної діяльності та міжнародні договори. Акти міжнародного права в правовій системі України. Державні символи України.

Україна як правова та соціальна держава. Верховенство права як засада конституційного ладу. Україна як правова держава. Принцип обмеження влади Конституцією та законами. Принцип поділу влади. Принцип верховенства права як складова конституційного ладу України. Пряма дія норм Конституції України. Україна як соціальна держава. Соціальні зобов'язання держави за Конституцією України. Конституційні засади економічної системи України. Право власності за Конституцією України.

Характеристика України як демократичної держави. Україна як демократична республіка. Принцип народовладдя. Форми реалізації народовладдя. Співвідношення між формами безпосередньої та представницької демократії у реалізації публічної влади в Україні. Принцип багатоманітності. Свобода політичної діяльності.

Конституційні засади громадянського суспільства. Конституційно-правові засади громадянського суспільства. Поняття та концепції громадянського суспільства. Принцип багатоманітності. Інститути громадянського суспільства в Україні. Політичні партії в Україні: поняття, порядок легалізації, права, припинення діяльності. Громадські об'єднання: поняття, порядок легалізації, їх права. Конституційно-правовий статус релігійних організацій в Україні. Правові засади взаємовідносин держави і засобів масової інформації.

Конституційно-правові засади територіального устрою України. Принцип унітаризму та його закріплення в Конституції України. Ознаки унітарної держави. Поняття та система адміністративно-територіального устрою, його принципи. Порядок утворення та зміни статусу адміністративно-територіальних одиниць. Особливості автономії в унітарній державі. Правовий статус АРК. Конституція АРК. Система органів влади АРК та їх компетенція.

Конституційні засади місцевого самоврядування. Принцип гарантування місцевого самоврядування. Поняття місцевого самоврядування та його система. Особливості здійснення місцевого самоврядування на рівні області (району) та на рівні територіальних громад. Проблеми удосконалення місцевого самоврядування у світлі децентралізації влади.

Взаємодія органів місцевого самоврядування з органами державної влади: інституційний та функціональний аспекти. Принципи взаємодії органів місцевого самоврядування з органами державної влади. Правова основа взаємодії органів місцевого самоврядування з місцевими органами виконавчої влади в Україні. Інституційні способи взаємодії органів місцевого самоврядування з органами державної влади. Здійснення органами місцевого самоврядування окремих повноважень органів виконавчої влади: правова основа, суб'єкти, система повноважень та матеріально-фінансове забезпечення їх виконання. Державний контроль за виконанням органами місцевого самоврядування делегованих

повноважень. Взаємовідносини органів державної влади, місцевого самоврядування з правоохоронними та судовими органами, органами Служби безпеки України.

2.4. Адміністративне право та адміністративна діяльність

Загальна характеристика правоохоронної діяльності. Природа та сутність правоохоронної діяльності. Принципи правоохоронної діяльності. Охорона та захист прав і свобод людини в контексті правоохорони. Правоохоронна система України: визначення, структура, функціонування. Правоохоронні органи в механізмі правоохорони. Правоохоронні органи: поняття, ознаки, функції, особливості діяльності. Система публічних органів, що здійснюють захист прав людини. Поняття правоохоронної діяльності та правоохоронних органів у світлі Концепції національної безпеки України.

Служба безпеки України як суб'єкт адміністративно-юрисдикційної діяльності. Мета Служби безпеки України, її місце в системі органів держави. Організаційна структура Служби безпеки України. Контроль і нагляд за діяльністю Служби безпеки України. Правова основа та принципи діяльності СБ України. Загальна характеристика адміністративно-юрисдикційних повноважень СБУ. Правові засади адміністративно-юрисдикційної діяльності, яка реалізується Службою безпеки України. Компетенція Служби безпеки України як суб'єкта адміністративно-юрисдикційної діяльності: поняття та складові елементи. Повноваження органів Служби безпеки України зі здійснення адміністративної діяльності. Заходи адміністративного впливу, які можуть застосовуватися Службою безпеки України.

Підстави та порядок притягнення до адміністративної відповідальності. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері державної безпеки. Поняття та підстави адміністративної відповідальності. Поняття, ознаки та склад адміністративного правопорушення. Загальна характеристика провадження у справах про адміністративні правопорушення. Стадії та етапи адміністративного провадження.

Протокол про адміністративне правопорушення. Правові засади, які регламентують складання протоколів про адміністративні правопорушення у Службі безпеки України. Форма та зміст протоколу про адміністративні правопорушення. Порядок складання протоколів про адміністративні правопорушення у Службі безпеки України. Особи, які можуть брати участь у провадженні про адміністративне правопорушення, та порядок їх залучення. Докази у справі про адміністративне правопорушення.

Заходи адміністративного впливу, що застосовуються до іноземців та осіб без громадянства. Правовий статус іноземців і осіб без громадянства в Україні. Правові норми та підстави для застосування обмежень до іноземців і осіб без громадянства щодо перебування на території України. Засоби адміністративного впливу на право іноземців вільного пересування територією України та порядок їх застосування. Скорочення строку тимчасового перебування. Заборона в'їзду. Заборона виїзду. Примусове повернення. Примусове видворення.

Застосування фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї співробітниками СБУ. Положення міжнародних нормативно-правових актів щодо застосування сили та вогнепальної зброї посадовими особами з охорони

правопорядку. Система правових норм, які регулюють застосування та використання вогнепальної зброї, спеціальних засобів і заходів фізичного впливу співробітниками Служби безпеки України. Підстави використання і застосування вогнепальної зброї співробітниками Служби безпеки України. Межі правомірності застосування вогнепальної зброї, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу співробітниками Служби безпеки України. Порядок дій співробітників Служби безпеки України у випадку застосування та використання вогнепальної зброї, спеціальних засобів і заходів фізичного впливу.

Заходи адміністративного впливу у сфері охорони інформації з обмеженим доступом. Загальні засади здійснення адміністративного впливу у сфері охорони інформації з обмеженим доступом Службою безпеки України. Охорона державної таємниці Службою безпеки України: адміністративно-правові механізми. Контроль за обігом документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію Службою безпеки України. Призупинення дії або скасування дозволу на провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею. Адміністративно-правовий механізм допуску до державної таємниці посадових осіб: надання і скасування.

Заходи адміністративного впливу, що застосовуються до юридичних осіб. Загальні підстави застосування заходів адміністративного впливу до юридичних осіб Службою безпеки України. Заходи впливу до юридичних осіб, що мають право застосовувати органи Служби безпеки України. Ініціювання проведення ревізій та перевірок фінансово-господарської діяльності. Зупинення дії або скасування дозволу на провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею. Внесення Службою безпеки України на розгляд Ради національної безпеки та оборони України пропозицій щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій. Застосування заходів до суб'єктів медіа у разі їх використання на шкоду державній безпеці України. Заборона (примусовий розпуск) громадського об'єднання та діяльності політичних партій. Зупинення дії та анулювання ліцензії на провадження господарської діяльності, пов'язаної з розробленням, виготовленням, постачанням спеціальних технічних засобів для зняття інформації з каналів зв'язку та інших технічних засобів негласного отримання інформації.

2.5. Організаційно-правові засади діяльності СБУ

Державна політика України у сфері національної безпеки і оборони. Національні інтереси та головні ризики у сфері безпеки і оборони на сучасному етапі. Державна політика України у сфері національної безпеки і оборони. Національні інтереси, головні ризики та суб'єкти у сфері безпеки і оборони на сучасному етапі. Принципи державної політики, національні інтереси та головні ризики у сфері національної безпеки і оборони. Правова основа державної політики у сфері національної безпеки і оборони. Основні національні і міжнародні нормативно-правові акти у сфері національної безпеки і оборони. Суб'єкти забезпечення національної безпеки в Україні.

Правові основи діяльності СБ України. Роль СБ України як суб'єкта забезпечення державної безпеки у системі державних органів. Завдання та засади

діяльності СБ України. Нормативно-правові акти, які регламентують діяльність СБ України. Система і організація діяльності СБУ. Структура та органи управління (керування) СБУ. Колегія СБ України. Структурні підрозділи, які виконують завдання, законодавчо покладені на СБ України (оперативні та неоперативні). Кадрове забезпечення Служби безпеки України. Колегія СБ України. Соціальний і правовий захист співробітників СБ України. Взаємодія СБ України з іншими суб'єктами забезпечення національної безпеки та з органами безпеки іноземних держав.

Обов'язки і повноваження співробітників Служби безпеки України. Обов'язки і повноваження співробітників Служби безпеки України. Обов'язки та права співробітників Служби безпеки України. Внутрішньовідомчий контроль за діяльністю підрозділів СБ України. Контроль і нагляд за діяльністю СБ України. Підзвітність СБУ. Нагляд за додержанням законів в СБ України.

Демократичний цивільний контроль. Демократичний цивільний контроль за сектором безпеки України: роль та сутність у забезпеченні верховенства права і національних інтересів України. Поняття та призначення цивільного демократичного контролю за сектором безпеки та оборони України. Засади, предмет та система цивільного демократичного контролю.

Діяльність СБУ в період воєнного стану, проведення АТО та особливого періоду. Особливості організації діяльності СБУ в умовах воєнного стану, проведення АТО, надзвичайних ситуацій та особливого періоду. Особливості правового статусу та соціально-правового захисту співробітників СБ України, які беруть участь в бойових діях та антитерористичній операції.

Гендерна політика військової організації. Поняття гендеру. Сутність гендерної рівності, нерівність та дискримінація. Причини виникнення гендерного питання. Гендерне насильство. Гендерна дискримінація на ринку праці. Гендерне питання в Україні. Нормативно-правові та міжнародні правові акти з питань гендерної рівності. Стан забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в системі СБУ.

Управління оперативно-службовою діяльністю Служби безпеки України. Поняття оперативно-службової діяльності Служби безпеки України та організація управління нею. Поняття та принципи планування оперативно-службової діяльності в СБУ. Координація та взаємодія в оперативно-службовій діяльності органів Служби безпеки України. Поняття, завдання і принципи контролю за здійсненням оперативно-службової діяльності в системі СБУ, суб'єкти та об'єкти контролю.

2.6. Правові засади контррозвідальної та оперативно-розшукової діяльності

Контррозвідальна діяльність Служби безпеки України. Національна безпека, державна безпека, національні інтереси: їх поняття та співвідношення. Загрози державній безпеці та їх характеристика. Суб'єкти розвідально-підривної діяльності. Поняття, мета та завдання контррозвідальної діяльності. Сутність контррозвідального режиму. Органи державної влади, що уповноважені здійснювати контррозвідальну діяльність, роль СБУ в здійсненні контррозвідальної діяльності. Підстави для здійснення контррозвідальної діяльності та джерела інформації про їх наявність. Функції і повноваження органів,

підрозділів та співробітників СБУ, що здійснюють контррозвідувальну діяльність. Форми здійснення контррозвідувальної діяльності та їх сутність. Поняття контррозвідувальної справи, підстави для її заведення та закриття. Мета проведення профілактики правопорушень у сфері державної безпеки. Гарантії дотримання законності під час здійснення контррозвідувальної діяльності.

Оперативно-розшукова діяльність у Службі безпеки України. Поняття та завдання оперативно-розшукової діяльності. Співвідношення оперативно-розшукової, контррозвідувальної та кримінальної процесуальної діяльності, межі оперативно-розшукової діяльності. Підрозділи СБУ, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність їх права та обов'язки. Підстави для здійснення оперативно-розшукової діяльності. Підстави та порядок заведення і закриття оперативно-розшукових справ. Поняття та система оперативно-розшукових заходів. Строки ведення оперативно-розшукових справ, їх припинення і поновлення. Гарантії законності та дотримання прав людини під час здійснення оперативно-розшукової діяльності. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі. Контроль та нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.

2.7. Кримінологія

Методика, методи і процедури кримінологічних досліджень. Методика кримінологічних досліджень. Методи і процедури кримінологічних досліджень. Методи теоретичних кримінологічних досліджень. Методи емпіричних кримінологічних досліджень. Основи кримінального аналізу та організації інформаційно-аналітичної діяльності. Статистичний облік кримінальних правопорушень та осіб, які їх вчинили. Цифрові технології дослідження кримінологічно важливих явищ.

Злочинність та її характеристики. Поняття злочинності та наукові погляди щодо розуміння її змісту. Системний підхід до пізнання та пояснення явища злочинності. Кількісні, якісні та кількісно-якісні показники вимірювання злочинності. Латентність злочинності та методи її оцінювання. Наслідки злочинності. Регіональні особливості злочинності в Україні. Сучасні тенденції поширення злочинності в Україні і світі.

Запобігання злочинності. Державна політика боротьби із злочинністю. Теоретичні засади запобігання злочинності. Об'єкти запобіжного впливу. Суб'єкти боротьби із злочинністю та основні напрями їх діяльності. Організація й управління системою запобігання злочинності. Кримінологічне прогнозування розвитку злочинності. Кримінологічне планування заходів запобігання злочинності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративне право України: підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), І.М. Балакарева, І.В. Бойко та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка. Харків: Право, 2021. 392 с.
2. Адміністративно-правове забезпечення функціонування сектору безпеки України: монографія за заг. наук. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України В. Я. Настюка. Харків: «Мадрид», 2017. 610 с.
3. Адміністративно-юрисдикційна діяльність органів Служби безпеки України: навчальний посібник / А. М. Благодарний та ін. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 180 с.
4. Антонов В.О. Конституційно-правові засади національної безпеки України: монографія. Київ: ТАЛКОМ, 2017. 576 с.
5. Бабіков О. П. Негласні слідчі (розшукові) дії: теорія і практика / О. П. Бабіков; Наук.-дослід. ін-т публічного права; 2-ге вид., випр. та доповн. Київ: Норма права, 2024. 464 с.
6. Гловюк І., Дроздов О., Тетерятник Г., Фоміна Т., Рогальська В., Завтур В. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану : науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України. Видання 2. Електронне видання. Дніпро Львів-Одеса-Харків, 2022. Станом на 03 травня 2022. 58 с. URL: <https://www.academia.edu/78447702/>
7. Державне будівництво і місцеве самоврядування : посіб. для підгот. до іспиту / С. Г. Серьогіна, О. Ю. Лялюк, І. І. Бодрова та ін. Харків: Право, 2020. 212 с.
8. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник / І. І. Бодрова, С. В. Болдирев, В. О. Величко та ін. ; за ред. С. Г. Серьогіної ; 4-те вид., переробл. та допов. Харків : Право, 2018. 392 с.
9. Злочини проти основ національної безпеки України: кримінально-правова кваліфікація в умовах війни (науково-практичний коментар) / за заг. ред. С. А. Наумюка. Київ: Алерта, 2024. 378 с.
10. Злочинна колаборація в умовах збройної агресії: практич. порадник з кримінально-правової оцінки та розмежування / за заг. ред. В. В. Малюка. Київ: Алерта, 2023. 312 с.
11. Конституційне право України: посібник для підготовки до іспиту. 10-е видання, доп. та перероб. / Ю.Г. Барабаш, Т.М. Слінько, Л.І. Летнянчин; Харків: Право, 2024. 370 с
12. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. - 6-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 768 с.
13. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін.; за ред.: В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 584 с.
14. Кримінальний процес : підручник / за заг. ред. О. В. Капліної та О. Г. Шило. Харків : Право, 2019. 584 с.
15. Кримінальний процесуальний кодекс України. Окремі думки суддів. Постатейні матеріали. Станом на 2 квітня 2024 р. : наук.-практ. посіб. / уклад.

- : А. В. Столітній, С. В. Шмаленя, М. С. Туркот, М. І. Снігар ; за заг. ред. д.ю.н., проф. А. В. Столітнього; Київ : Норма права, 2024. 1464 с.
- 16.Кримінологія: підручник / за заг. ред. Б. М. Головкина. Харків: Право, 2020. 384 с.
  - 17.Луценко Ю.В. Звільнення від кримінальної відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України: монографія. Харків: Право, 2015. 200 с.
  - 18.Організаційно-правові засади проведення негласних слідчих (розшукових) дій а системі Служби безпеки України: структурно-логічні схеми : практичний poradник / Метелев О. П., Червяков О. І., Членов М. В. Харків : ПШОК для СБУ, 2023. 36 с.
  - 19.Організаційно-правові основи участі СБ України в системі протидії організованій злочинності та корупції: монографія / Ю. Г. Гавдьо, І. М. Гриненко, Ю. В. Луценко, М. П. Стрельбицький та ін.; за заг. ред. Г. В. Новицького. Київ: Нац. акад. СБ України, 2019.170 с.
  - 20.Орлов Ю. В. Злочинність і протидія їй в умовах війни: кримінально-правовий та кримінологічний виміри : монографія; Кримінол. асоц. України. Харків : Право, 2023. 252 с.
  - 21.Соколов О. В. Виконання оперативними підрозділами доручень слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій : монографія. Харків : Оберіг, 2019. 256 с.
  - 22.Тетерятник Г. К. Кримінальне провадження в умовах надзвичайних правових режимів : теоретико-методологічна та праксеологічна основи : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 297 с.

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК загальні (універсальні) компетентності	ПК предметні компетентності з навчальної дисципліни
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПК-1. Здатність застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах оперативного-службової діяльності, реалізовувати норми матеріального і процесуального права для виконання завдань СБУ. ПК-5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з питань, які входять до функцій оперативних підрозділів СБУ, роз'яснювати порядок та контролювати якість виконання їх завдань і повноважень. ПК-6. Здатність обирати оптимальні методи й засоби реалізації функцій і завдань оперативних підрозділів СБУ, виходячи з наявних умови і обставин. ПК-11. Знання і розуміння правових і організаційних засад функціонування сектору безпеки і оборони України, структуру, завдання та повноваження Служби безпеки України як органа спеціального призначення, що забезпечує державну безпеку України.
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПК-2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання функцій співробітника оперативного підрозділу СБУ. ПК-3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення. ПК-4. Спроможність організувати і керувати діяльністю оперативних підрозділів СБУ. ПК-5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з питань, які входять до функцій оперативних підрозділів СБУ, роз'яснювати порядок та контролювати якість виконання їх завдань і повноважень. ПК-6. Здатність обирати оптимальні методи й засоби реалізації функцій і завдань оперативних підрозділів СБУ, виходячи з наявних умови і обставин. ПК-8. Здатність правомірно застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю співробітниками СБУ. ПК-9. Здатність здійснювати контроль у сфері охорони державної таємниці. ПК-10. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загрози державній безпеці. ПК-12. Здатність самостійно проводити контррозвідувальну та оперативно-розшукову діяльність, конфіденційне співробітництво, здійснювати пошук, фіксацію, перевірку, оцінку оперативної інформації та реалізацію оперативних матеріалів. ПК-13. Здатність ефективно взаємодіяти зі слідчим, за його дорученням проводити слідчі та негласні слідчі (розшукові) дії відповідно до вимог законодавства.
ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	ПК-11. Знання і розуміння правових і організаційних засад функціонування сектору безпеки і оборони України, структуру, завдання та повноваження Служби безпеки України як органа спеціального призначення, що забезпечує державну безпеку України.
ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	ПК-1. Здатність застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах оперативного-службової діяльності, реалізовувати норми

	<p>матеріального і процесуального права для виконання завдань СБУ.</p> <p>ПК-2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання функцій співробітника оперативного підрозділу СБУ.</p> <p>ПК-3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.</p> <p>ПК-5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з питань, які входять до функцій оперативних підрозділів СБУ, роз'яснювати порядок та контролювати якість виконання їх завдань і повноважень.</p> <p>ПК-6. Здатність обирати оптимальні методи й засоби реалізації функцій і завдань оперативних підрозділів СБУ, виходячи з наявних умови і обставин.</p> <p>ПК-10. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз державній безпеці.</p> <p>ПК-12. Здатність самостійно проводити контррозвідувальну та оперативно-розшукову діяльність, конфіденційне співробітництво, здійснювати пошук, фіксацію, перевірку, оцінку оперативної інформації та реалізацію оперативних матеріалів.</p> <p>ПК-13. Здатність ефективно взаємодіяти зі слідчим, за його дорученням проводити слідчі та негласні слідчі (розшукові) дії відповідно до вимог законодавства.</p>
<p>ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>	<p>ПК-2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання функцій співробітника оперативного підрозділу СБУ.</p> <p>ПК-3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.</p> <p>ПК-5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з питань, які входять до функцій оперативних підрозділів СБУ, роз'яснювати порядок та контролювати якість виконання їх завдань і повноважень.</p> <p>ПК-6. Здатність обирати оптимальні методи й засоби реалізації функцій і завдань оперативних підрозділів СБУ, виходячи з наявних умови і обставин.</p> <p>ПК-10. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз державній безпеці.</p> <p>ПК-12. Здатність самостійно проводити контррозвідувальну та оперативно-розшукову діяльність, конфіденційне співробітництво, здійснювати пошук, фіксацію, перевірку, оцінку оперативної інформації та реалізацію оперативних матеріалів.</p>
<p>ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>	
<p>ЗК1.2. Здатність бути критичним і самокритичним.</p>	<p>ПК-1. Здатність застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах оперативно-службової діяльності, реалізовувати норми матеріального і процесуального права для виконання завдань СБУ.</p> <p>ПК-3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.</p> <p>ПК-4. Спроможність організувати і керувати діяльністю оперативних підрозділів СБУ.</p> <p>ПК-6. Здатність обирати оптимальні методи й засоби реалізації функцій і завдань оперативних підрозділів СБУ, виходячи з наявних умови і обставин.</p>

	<p>ПК-8. Здатність правомірно застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю співробітниками СБУ.</p> <p>ПК-10. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз державній безпеці.</p>
<p>ЗК1.5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p>	<p>ПК-1. Здатність застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах оперативно-службової діяльності, реалізовувати норми матеріального і процесуального права для виконання завдань СБУ.</p> <p>ПК-5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з питань, які входять до функцій оперативних підрозділів СБУ, роз'яснювати порядок та контролювати якість виконання їх завдань і повноважень.</p> <p>ПК-7. Здатність здійснювати ефективну взаємодію зі слідчими підрозділами СБ України, з правоохоронними, судовими та іншими державними органами України, установами, підприємствами, організаціями та громадськістю.</p> <p>ПК-13. Здатність ефективно взаємодіяти зі слідчим, за його дорученням проводити слідчі та негласні слідчі (розшукові) дії відповідно до вимог законодавства.</p>
<p>СК1.Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.</p>	<p>ПК-1. Здатність застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах оперативно-службової діяльності, реалізовувати норми матеріального і процесуального права для виконання завдань СБУ.</p>
<p>СК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.</p>	<p>ПК-2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання функцій співробітника оперативного підрозділу СБУ.</p>
<p>СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.</p>	<p>ПК-3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.</p>
<p>СК4.Спроможність організувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.</p>	<p>ПК-4. Спроможність організувати і керувати діяльністю оперативних підрозділів СБУ.</p>
<p>СК5.Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.</p>	<p>ПК-5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з питань, які входять до функцій оперативних підрозділів СБУ, роз'яснювати порядок та контролювати якість виконання їх завдань і повноважень.</p>
<p>СК 6. Здатність керувати самостійною роботою осіб, що навчаються, та бути наставником для молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок.</p>	<p>ПК-5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з питань, які входять до функцій оперативних підрозділів СБУ, роз'яснювати порядок та контролювати якість виконання їх завдань і повноважень.</p>
<p>СК 7. Здатність ефективно здійснювати правове виховання молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок</p>	<p>ПК-5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з питань, які входять до функцій оперативних підрозділів СБУ, роз'яснювати порядок та контролювати якість виконання їх завдань і повноважень.</p>
<p>СК8. Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань.</p>	<p>ПК-5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з питань, які входять до функцій оперативних підрозділів СБУ, роз'яснювати порядок та контролювати якість виконання їх завдань і повноважень.</p>
<p>СК9. Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної</p>	<p>ПК-6. Здатність обирати оптимальні методи й засоби реалізації функцій і завдань оперативних підрозділів СБУ, виходячи з</p>

безпеки і порядку.	наявних умови і обставин.
СК11. Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.	ПК-7. Здатність здійснювати ефективну взаємодію зі слідчими підрозділами СБ України, з правоохоронними, судовими та іншими державними органами України, установами, підприємствами, організаціями та громадськістю.
СК13. Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях.	ПК-8. Здатність правомірно застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю співробітниками СБУ.
СК14. Здатність здійснювати контроль та координацію забезпечення умов дотриманням дозвільної системи та адміністративного нагляду.	ПК-9. Здатність здійснювати контроль у сфері охорони державної таємниці.
СК15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.	ПК-10. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз державній безпеці.
СК1.1. Знання і розуміння правових і організаційних засад функціонування сектору безпеки і оборони України, структуру, завдання та повноваження Служби безпеки України як органа спеціального призначення, що забезпечує державну безпеку України.	ПК-11. Знання і розуміння правових і організаційних засад функціонування сектору безпеки і оборони України, структуру, завдання та повноваження Служби безпеки України як органа спеціального призначення, що забезпечує державну безпеку України.
СК1.2. Здатність самостійно проводити контррозвідувальну та оперативно-розшукову діяльність, конфіденційне співробітництво, здійснювати пошук, фіксацію, перевірку, оцінку оперативної інформації та реалізацію оперативних матеріалів.	ПК-12. Здатність самостійно проводити контррозвідувальну та оперативно-розшукову діяльність, конфіденційне співробітництво, здійснювати пошук, фіксацію, перевірку, оцінку оперативної інформації та реалізацію оперативних матеріалів.
СК1.3. Здатність ефективно взаємодіяти зі слідчим, за його дорученням проводити слідчі та негласні слідчі (розшукові) дії відповідно до вимог законодавства.	ПК-13. Здатність ефективно взаємодіяти зі слідчим, за його дорученням проводити слідчі та негласні слідчі (розшукові) дії відповідно до вимог законодавства.

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва ПРН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
ПРН результати навчання за спеціальністю /спеціалізацією (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)	Результати навчання з навчальної дисципліни
ПРН 1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.	РН НД -1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань, винесених на іспит.
ПРН 2. Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.	РН НД -2. Характеризувати правові підстави та організацію взаємодії оперативних підрозділів зі слідчими СБ України, правоохоронними, судовими та іншими державними органами України, установами, підприємствами, організаціями та громадськістю.
ПРН 3. Організувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність	РН НД -3. Пояснювати структуру СБ України, компетенцію і функції структурних підрозділів. РН НД -4. Пояснювати і застосовувати для вирішення практичних ситуацій положення основних нормативно-правових актів, які регламентують, компетенцію, завдання і організацію діяльності оперативних підрозділів СБУ.
ПРН 4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.	РН НД -5. Виходячи з положень законодавства і відомчих нормативно-правових актів розробляти і аргументувати рішення щодо правомірної і ефективної реалізації повноважень СБУ.
ПРН 5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.	РН НД -6. Характеризувати підходи і методи аналізу причин та умов, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, планувати і пояснювати порядок проведення вживати заходів для їх усунення.
ПРН 8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.	РН НД -7. Пояснювати визначені законодавством підстави та порядок застосування кримінально-процесуальних, адміністративних та інших повноважень оперативних підрозділів СБУ, спрямованих на виконання їх завдань та забезпечення державної безпеки.
ПРН 11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.	РН НД -8. Характеризувати положення нормативно-правових актів в різних сферах оперативно-службової діяльності, та пояснювати порядок реалізації норм матеріального і процесуального права для виконання завдань СБУ, застосовувати знання для вирішення практичних ситуацій.
ПРН 12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності	РН НД -9. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації з питань, які входять до функцій оперативних підрозділів СБУ, роз'яснювати порядок та контролювати якість виконання їх завдань і повноважень.
ПРН 13. Відшукувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.	РН НД -10. Здійснювати пошук релевантної інформації, здійснювати її аналіз та об'єктивно оцінювати для вирішення завдань практичної діяльності оперативних підрозділів СБУ.
ПРН 15. Модифікувати основні методи та засоби забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку.	РН НД -11. Визначати оптимальні методи й засоби реалізації функцій і завдань оперативних підрозділів СБУ, виходячи з наявних умов і обставин, з метою забезпечення державної безпеки

<p>ПРН 17. Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили); технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації; інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні); оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності).</p>	<p>РН НД -12. Характеризувати систему національної безпеки, зміст положень основних нормативно-правових актів, які визначають засади її функціонування.</p> <p>РН НД -13. Характеризувати підстави та пояснювати порядок застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї співробітниками СБУ.</p>
<p>ПРН 19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.</p>	<p>РН НД -14. Характеризувати підходи й методи виявлення та аналізу причин та умов, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, загроз державній безпеці, планувати заходи з метою їх запобігання, виявлення та припинення.</p>
<p>ПРН 1.1. Демонструвати знання та розуміння правового статусу співробітників СБУ, структури, завдань, повноважень та правових основ діяльності СБ України, порядку взаємодії з іншими державними органами, установами, підприємствами, організаціями та фізичними особами.</p>	<p>РН НД -15. Характеризувати правовий статус співробітників СБУ, структуру, завдання, повноважень та правових основ діяльності СБ України, порядку взаємодії з іншими державними органами, установами, підприємствами, організаціями та фізичними особами.</p>
<p>ПРН 1.2. Здійснювати роботу за контрозвідувальними та оперативно-розшуковими справами, конфіденційне співробітництво, пошук, фіксацію, перевірку, оцінку оперативної інформації та реалізацію оперативних матеріалів.</p>	<p>РН НД -16. Характеризувати правові засади здійснення контрозвідувальної та оперативно-розшукової діяльності органів СБУ.</p>
<p>ПРН 1.3. Проводити слідчі та негласні слідчі (розшукові) дії відповідно до вимог законодавства, здійснювати взаємодію з підрозділами досудового розслідування.</p>	<p>РН НД -17. Характеризувати підстави та порядок проведення слідчих і негласних слідчих (розшукових) дій та взаємодії з підрозділами досудового розслідування.</p>

Додаток 3

Матриця зв'язків результатів навчання та предметних компетентностей у програмі навчальної дисципліни

Результати навчання за навчальною дисципліною / модулями	ПК 1	ПК 2	ПК 3	ПК 4	ПК 5	ПК 6	ПК 7	ПК 8	ПК 9	ПК 10	ПК 11	ПК 12	ПК 13
РН НД 1	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
РН НД 2	•	•		•			•						
РН НД 3	•	•		•									
РН НД 4	•	•			•					•			
РН НД 5		•		•	•								
РН НД 6		•								•			
РН НД 7	•	•			•				•	•			
РН НД 8	•	•			•					•			
РН НД 9	•	•		•	•					•			
РН НД 10		•											
РН НД 11		•				•				•			
РН НД 12	•												
РН НД 13	•							•					
РН НД 14		•	•										
РН НД 15	•						•		•		•		
РН НД 16	•	•							•	•		•	
РН НД 17	•	•					•			•			•